

Bemærkninger til lovforslaget.

Der stilles følgende forslag:

Folkepension uden indtægtsregulering indføres fra 1. april 1970 for personer over 67 år.

I en 5-årig overgangstid fra 1. april 1965 lempes reglerne om fradrag i folkepensionen på grund af indtægter.

Til pensionister, der ikke har væsentlige indtægter udover pensionen, ydes et pensionstillæg.

Reglerne om pensionisters stilling under ophold på særforsorgsinstitutioner m. v. ændres.

Herudover foreslås en række ændringer af mindre vidtrækkende karakter.

Da folkepensionen blev indført ved en lovændring i 1956, blev aldersrenteordningens fradragsregler lempet noget, og dens ydelser forhøjet. Samtidig indførtes folkepensionens mindstebeløb, der tilkommer personer over 67 år uden hensyn til økonomiske forhold.

Under forhandlinger i folkettinget om lovforslaget blev der af socialministeren og af de fleste partifordere givet udtryk for ønske om senere at bygge videre på det ikke-indtægtsbestemte mindstebeløb, således at den indtægtsbestemte folkepension med tiden kunne erstattes af en ikke-indtægtsbestemt, almindelig folkepension.

Fradragsreglerne har fortsat været genstand for betydelig opmærksomhed i den offentlige debat og ved drøftelser i folkettinget om folkepension, og ved lovændringer i 1961 og 1962 gennemførtes betydelige lempelser ved beregning af folkepension til de såkaldte selvpensionister (lov nr. 111 af 29. marts 1960 og lov nr. 50 af 14. februar 1962).

Disse gunstige beregningsregler for personer med pensionsindtægt af anden art må ses som udtryk for et ønske om at stimulere interessen for at betrygge alderdommen ved opsparing, og det må forventes, at spørgsmålet vil få øget betydning, efterhånden som større kredse af befolkningen omfattes af pensions- eller efterlønsordninger. Hensynet til at fremme opsparingen taler for, at ikke alene pensionsopsparing, men også andre former for opsparing til alderdommen begunstiges gennem reglerne om beregning af folkepension.

En yderligere lempelse af fradragsreglerne måtte imidlertid efter regeringens opfattelse i første række tilgodese pensionister med arbejdsindtægter. Særligt under de senere års høje beskæftigelsesniveau må det tillægges stor betydning, at fradragsreglerne ikke afholder personer over pensionsalderen og deres ægtefæller fra fortsat beskæftigelse.

Regeringen var derfor nået til den opfattelse, at tiden måtte være inde til at søge disse spørgsmål løst ved en — eventuelt gradvis — overgang til en almindelig folkepension, der ydes uden hensyn til modtagerens økonomiske forhold. Under forhandlingerne i folkettinget i november 1961 om den foran omtalte lempelse af fradragsreglerne for selvpensionister blev der af de fleste ordførere givet tilslutning til regeringens forslag om nedsættelse af en kommission til at undersøge mulighederne for en sådan overgang til almindelig folkepension.

I december 1961 nedsatte socialministeren derefter en kommission med den opgave at overveje, hvilke grupper af folkepensionister der skal have adgang til folkepension uden hensyn til deres økonomiske forhold med særlig henblik på, hvilken alder der skal fastsættes som betingelse for adgangen til almindelig folkepension. Kommissionen skulle endvidere undersøge virkningerne af at overgå til til en ordning med almindelig folkepension og behandle spørgsmålet om folkepensionsordningens gennemførelse i etaper, ligesom kommissionen skulle overveje, om dækningen af merudgifterne burde ske gennem statens indtægter ved beskatningen eller ved en forhøjelse af det eksisterende folkepensionsbidrag.

I sin betænkning (nr. 324) af januar 1963, som tidligere er tilgået folkettinget, går kommissionen ind for, at der gennemføres en almindelig ikke-indtægtsreguleret folkepension med aldersgrænse 67 år for mænd og kvinder, og at pensionens størrelse kommer til at svare til den indtægtsregulerede pension, således at invalidepensionister og folkepensionister ved opnåelse af 67-års alderen kan gå lige over på den almindelige, ikke-indtægtsregulerede folkepension. Kommissionen forudsætter, at man bevarer den særlige adgang for personer under 67 år til at oppebære indtægtsreguleret folkepension.

Med hensyn til spørgsmålet om en etapevis overgang har kommissionen samlet sig om en gradvis forhøjelse af det fradragsfri beløb gennem en kortere årrække, således at man ved afslutningen af denne årrække går over til at yde almindelig, ikke-indtægtsreguleret pension. Kommissionen har herved lagt vægt på, at ordningens forbedringer på denne måde først bliver mærkbare for de folkepensionister med fradrag i folkepensionen, som har den laveste indkomst ved siden af folkepensionen.

Merudgifterne ved overgang til ikke-indtægtsreguleret pension, der var anslået til 229 mill. kr. årlig pr. 1. april 1963, foreslås af kommissionen